

ZACHODNIA AGENCJA PRASOWA

DZIENNIKARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY

Poznań, ul. Chełmońskiego 1

Warszawa, ul. Rozbrat 44 a. Tel. 83 027

Nr 71/Mp.

ZADANIA I PLANY NIEKTÓRYCH PRZEMYSŁÓW KLUCZOWYCH W POLSCE NA ROK 1948

W okresie intensywnej odbudowy zniszczeń wojennych i przebudowy ustroju gospodarczego Państwa Polskiego z rolniczego na przemysłowo-rolnicze, szereg przemysłów ma charakter kluczowy. Rozwój innych dziedzin gospodarki narodowej byłby bez nich niemożliwy.

W artykule zamieszczonym niżej podajemy plany i zadania na rok 1948 kilku przemysłów kluczowych, a mianowicie: plan produkcji energetyki, plan przemysłu metalowego i plany zaopatrzenia w materiały budowlane.

Plan produkcji energetyki na r. 1948

Wielki wzrost produkcji przemysłowej i związane z tym zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną spowodowały, że produkcja energii elektrycznej w Polsce przewyższyła plan. Sytuacja ta zmusza do dalszego produkowania energii w ilościach przewyższających plan 3-letni.

Plan produkcyjny energetyki na rok 1948 obejmuje produkcję elektrowni zawodowych, podlegających centralnemu zarządowi energetyki. Pominięte są w nim elektrownie samorządowe i przemysłowe.

Produkcja zakładów wytwórczych centralnego zarządu energetyki wyniesie wg planu na rok 48 — 3.874.305.000 kWh, co oznacza wzrost o 14% w stosunku do planu na rok 1947. Produkcja na Ziemiach Odzyskanych stanowi 37,8% całości.

Szczytowe obciążenie, które wzrośnie o 7% w stosunku do roku 1947 wyniesie w r. 1948 od 92,4% do 97,5% mocy dyspozycyjnej. Tak wysokie wykorzystanie urządzeń spowodowane jest dużym zapotrzebowaniem okręgów Zagłębia Węglowego i Dolno-Śląskiego.

71/Mp.

Deficyty zostaną pokryte częściowo ograniczeniem zużycia energii elektrycznej przez gospodarstwa domowe, przez przesunięcia godzin pracy w kilku zakładach, przez zmniejszenie zużycia własnego wytwórni oraz strat w sieci, oraz głównie przez polepszenie asortymentów węgla zużywanego do wytwarzania energii elektrycznej. Również zmniejszy się deficyt mocy szeregu okręgów przez zwiększenie wykorzystanie elektrowni przemysłowych podległych poszczególnym przemysłom.

Całkowita ilość energii przeznaczona do sprzedaży wyniesie w roku 1948: 4.010.131.000 kWh, co oznacza wzrost o 17% w stosunku do roku 1947. Z tego gospodarstwa domowe zakupią 8,8%, a największą część oczywiście przemysły kluczowe, które oprócz tego pobierają energię z własnych elektrowni.

Na r. 1948 przewidziano szereg inwestycji zmierzających do polepszenia sieci oraz zwiększenia długości linii rozprawdających elektryczność o 8—22%. Powiększy się moc stacji transformatorowych i zwiększy ilość punktów odbiorczych o 11%.

Również wydajność pracy w energetyce znacznie się zwiększa. Elektrownie parowe zużyją dla wyprodukowania energii elektrycznej ok. 4 milj. ton węgla kamiennego. Średnia norma zużycia wynosi 1,1 kg/kWh, co stanowi wielkość nieznaczna uwzględniając stare urządzenia, z którymi pracować muszą elektrownie polskie. W porównaniu z rokiem 1947 norma zużycia będzie zmniejszona w r. 1948 o 5%.

Plan przemysłu metalowego na rok 1948

Plan przemysłu metalowego na rok 1948 w Polsce przynosi wzrost produkcji w stosunku do roku 1947 o 40% i przekroczenie poziomu przedwojennego produkcji o 58%.

Produkcja wagonów towarowych wzrośnie z 11 tys. na 14 tys. sztuk, parowozów z 200 na 247, wagonów osobowych ze 100 do 300.

Produkcja obrabiarek osiągnie poziom 57 milionów złotych w cenach z 1937 roku wobec produkcji 30 milj. złotych na rok 1947 i produkcji przedwojennej 11 milj. złotych.

Produkcja maszyn rolniczych ma osiągnąć wartość 48 milj. złotych w cenach z r. 1937 wobec produkcji 41 milj. złotych w r. 1947, a produkcji przedwojennej 18 milj. złotych.

Produkcja traktorów, która rozpoczęła się po raz pierwszy w Polsce w r. 1947 w zakładach „Ursus”, już w II kwartale 48 r. osiągnie poziom 100 szt. miesięcznie.

Przemysł metalowy wypuści w r. 1948 na rynek 3 tys. motocykli (Sokół 125), którego prototyp został wykonany w r. 1947. Jest to produkcja początkowa.

Produkcja przemysłu precyzyjnego i optycznego wzrośnie dwukrotnie. Przemysł metalowy produkować będzie m. in. miesięcznie po 100 mikroskopów, 50 lornetek i blisko 3.000 zegarów różnych typów dla przemysłu.

Produkcja maszynowa i kotłarska wzrośnie o 30%. W roku 1948 wykona się m. in. 30 żurawi portowych dla portów polskich oraz liczne urządzenia fabryczne.

Wyprodukuje się dalej za 25 mili. złotych maszyn włókienniczych przy poziomie przedwojennym 11 milj. złotych.

Przemysł metalowy planuje wykonanie w r. 1948 szeregu wielkich montaży, jak montaż dźwigów portowych, mostów w Warszawie, kilku linii wys. napięcia itd.

Przemysł metalowy wprowadzi w r. 1948 również szereg nowych artykułów nieprodukowanych po wojnie w Polsce:

Rozpocznie więc m. in. budowę parowozów pośpiesznych, wagonów sypialnych II klasy, wagonów pocztowych, nieprodukowanych dotychczas typów obrabiarek itp.; wykona w r. 1948 prototypową serię samochodów ciężarowych polskiej produkcji (3,5 ton), a także pierwsze silniki rolnicze 8 KM oraz przemysłu 40 KM (Diesla) i 25 KM benzynowe.

Rozpocznie również w r. 1948 produkcję nowych maszyn dla przemysłu włókienniczego oraz maszyn do szycia, a przemysł precyzyjny i optyczny wypuści kilka nowych konstrukcji jak epidiaskopy, niwelatory i narzędzia lekarskie.

Przemysł metalowy planuje wykonanie w r. 1948 szeregu poważnych inwestycji na ogólną kwotę 8 miliardów złotych. Do najpoważniejszych należy budowa fabryki samochodów w Starachowicach, fabryki ciężkich maszyn w Elblągu, oraz fabryki kotłów i aparatury chemicznej w Nysie. W r. 1948 zostaną uzupełnione wszystkie fabryki taboru kolejowego dla wykonania programu w r. 1949, będą rozbudowane Państwowe Zakłady Inżynierii w „Ursusie” dla doprowadzenia w 1949 r. produkcji traktorów do poziomu 200 sztuk miesięcznie.

Celem wzmoczenia eksportu odlewów będzie rozbudowana odlewnia w Węgierskiej Górze oraz odlewnie zespołu fabryk dolnośląskich w Szprotawie i Nowej Soli na Ziemiach Odzyskanych. Dla zabezpieczenia przemysłu metalowego w narzędzia ma być zakończona budowa odpowiedniej fabryki w Starachowicach, ma też powstać nowa fabryka w Radomiu. W Zielonej Górze powstanie nowa fabryka maszyn włókienniczych.

Wykonane w r. 1948 inwestycje mają za zadanie zabezpieczyć wykonanie planu 1949, który będzie wyższy od planu 1948 o ok. 25%.

Wytwórnice przemysłu metalowego na Ziemiach Odzyskanych w myśl planu 3-letniego mają wziąć udział w ogólnopolskiej produkcji metalowej roku 1948 w 29%.

Zaopatrzenie w materiały budowlane na rok 1948

Według tymczasowych obliczeń wydatki na budownictwo w roku 1948 zamkną się w granicach 80—85 miliardów złotych. Kwota ta obejmuje całość inwestycji budowlanych, publicznych i prywatnych. Na materiały budowlane uwzględniając koszt dowozu na budowlę przypadnie około 32—35 miliardów złotych. Zapotrzebowanie głównych materiałów budowlanych na rok 1948 przedstawia się w Polsce następująco:

cegła nowa	milion. sztuk	600,0
wapno	tys. ton	240,0
cement	tys. ton	800,0
papa	milion. rol.	1,6
drzewo	tys. m ³	1.100,0
żelazo prętowe itd.	tys. ton	108,0
szkło	tys. m ²	3.500,0
klepka	tys. m ²	660,0

Tabela ta nie uwzględnia budowli przemysłowych i komunikacyjnych. Całkowite zapotrzebowanie krajowe będzie wyższe o około 50%.

Rok 1948 przyniesie realną wartość programu budowlanego większą o przeszło 20% w stosunku do roku 1947.

Materiały budowlane można podzielić na 3 grupy:

Do pierwszej należą materiały, których produkcja całkowicie zaspakaja potrzeby krajowe, a nawet częściowo przeznaczona jest na eksport. Do tej grupy należą cement, wapno i szkło oraz dachówka i drewno z wyjątkiem stolarskiego.

Drugą grupę stanowią materiały produkowane w ilości niedostatecznej lecz nie wpływające hamująco na budownictwo. Są to materiały, które mogą być częściowo zastąpione przez inne lub takie, których chwilowy brak nie staje na przeszkodzie w użytkowaniu obiektów. Np. w dziale cegły zapotrzebowanie uzupełniane jest cegłą z rozbiórek i elementami gruzo-betonowymi.

Do trzeciej grupy należą materiały deficytowe, m. in. żelazo, rury kotłowe i gazowe, kotły żeliwne, grzejniki, materiały elektrotechniczne itp. Robione są duże wysiłki, by zwiększyć produkcję krajową tych właśnie materiałów i sprowadzać je częściowo z zagranicy.

Obowiązują również przepisy mające na celu wprowadzenie jak najoszczędniejszej gospodarki materiałami budowlanymi. Oparcie budownictwa w poważnej mierze na materiałach miejscowych a zwłaszcza szersza eksploatacja gruzów poczyni w r. 1948 dalsze postępy. Trzy duże ogniska ruchu budowlanego w Polsce: Warszawa, Śląsk i Szczecin zużyją w roku 1948 przeszło 50% środków.